

7 / 08

Irizpena

ERAIKUNTZAKO ENPRESA
BERMATUEN ERREGISTROA
(EEBE) EUSKADIN SORTZEKO
ETA FUNTZIONAMENDUA
ARAUTZEKO

Dekretu Proiektuari
buruzkoa

Bilbon, 2008ko ekainaren 11an

C E S

Euskadiko Ekonomia eta Gizarte
Arazoetarako Batzordea

Consejo Económico
y Social Vasco

© Argitalpena: Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordea
Gran Vía, 35-1. solairua
48009 Bilbo
www.cesvasco.es

Maketazioa eta fotomekanika: Argia Servicios Gráficos, S. L.

Inprenta: Gestingraf, S. A. L.

Lege Gordailua: BI-354-08

Irizpena

I

AURREKARIAK

2008ko apirilaren 23an Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordera Justizia, Enplegu eta Gizarte Segurantza Sailaren idazkia iritsi zen. *Euskadin Eraikuntzako Enpresa Bermatuen Erregistroa (EEBE) sortzeko eta funtzionamendua arautzeko Dekretu Proiektuari* buruzko txostena eskatzen zuen, 9/1997 Legeak, ekainaren 27koak, Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordeari buruzkoak, 3.1.b) artikuluan xedatutakoaren arabera.

Autonomia Estatutuak 12. artikuluan lan-arloan Euskal Autonomia Erkidegoari emandako aginpide betearazleen babesean eta lan-legeriaren aginpideak betetzeko norberak zerbitzuak antolatzeko duen gaitasunari jarraiki, Dekretu Proiektu honek EAEn Eraikuntzako Enpresa Bermatuen Erregistroa sortzen du. Aipatutakoa 32/2006 Legeak, urriaren 18koak, eraikuntzaren sektorean azpikontratazioa arautzen duenak, 6. artikuluan aurrez ikusten du. Ondoren 1109/2007 Errege Dekretuak, abuztuaren 24koak arauz garatu zuen. Lan-arloan eta lan-arriskuen prebentzioaren arloan dagoen legeria orokorrekarekin batera, arloan oinarritzko lege-esparrua osatzen dute.

Apirilaren 28an dokumentua Batzarreko Bilkura Osoko kide guztiei eman zitzaizen, proposamenak eta iritzia bidaltzeko. Dagokion Lan Batzordeari horien berri eman zitzaizkion, Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen Funtzionamenduari buruzko Araudiak xedatutakoaren arabera.

2008ko maiatzaren 29an Garapen Ekonomikoaren Batzordea lan-saioan bildu zen Irizpen Aurreproiektuaren proposamena eztabaidatzeko eta hurrengo Irizpen Proiektua egin zuen. 2008ko ekainaren 11an ospatutako Batzordearen Osoko Bilkuran aho batez onartu zen.

II EDUKIA

Kontsultatutako Dekretu Proiektuaren testuak Sarrera, lau artikulua, bi Xedapen Osagarri eta bi Azken Xedapen ditu.

Sarrera

Dekretu Proiektuaren Sarrerak Erregistroaren sorrera eta erregulazioa lege-testu inguruaren barruan jartzen du, beraz, honakoei erreparatzen die: 32/2006 Legeak, urriaren 18koak, eraikuntzaren sektorean azpikontratazioa arautzen duenak, 6. artikuluan xedatutakoari; enpresaren helbide sozialak izandako kokapenaren arabera, lan-aginpidea duen lurraldean Lan Agintaritzaren mende Enpresa Bermatuen Erregistroa sortu behar da; 1109/2007 Errege Dekretua, abuztuaren 24koa, kontratisten eta azpikontratisten inskripzioa zehatz-mehatz arautzen duena eta erregistroei buruzko arau orokorrak ematen dituena; Errege Dekretuaren I. Eranskinak Erregistroaren aurrean enpresek formulatu behar dituzten bi aitorpen-ereduak ditu; hirugarren Xedapen Osagarriak ereduak behar berezietara eta Autonomia Erkidegoetako hizkuntza ofizialek egokitzea aurrez ikusten du.

Horren babesean eta EAEk antolatzeke duen eskubidea aplikatuz, Dekretu Proiektua egin da eta legez xedatutako aginpide-esleipena betetzeko gauzatu da. Halaber, Dekretu Proiektuarekin EAEko berezitasunetara moldatu da; ildo horri jarraiki, berariaz aipatzen da EAEko hizkuntza ofiziala.

Xedapenak

- 1. artikulua** Dekretuaren xedea finkatzen du, hain zuzen ere, EAEn Eraikuntzako Enpresa Bermatuen Erregistroa sortu, antolatu eta funtzionatzeko arauak ematea, 32/2006 Legeak 6. artikuluan xedatutakoari jarraiki.
- 2. artikulua** Erregistroaren izaera administratiboa xedatzen du; zerbitzu publiko bat da herritarrentzat, baita erakunde publiko eta pribatuentzat ere hori erabiltzera interesatuak badaude.
- 3. artikulua** Erregistroaren funtzionamendua lantzen du; 1109/2007 Errege Dekretuak, abuztuaren 24koak, Eraikuntza Azpikontratazioa arautzeko 32/2006 Legea garatzen duenak, II. Kapituluaren dituen arauak jarraiki gobernatzeko da. Agintaritzaren eskuduna enpresa kontratistak edo azpikontratistak helbidea duen Lurralde Historikoko Justizia, Enplegu eta Gizarte Segurantza Saileko Lurralde Ordezkariaz izango da. Funtzionamendua eta kudeaketa sistema informatikoaren bidez egingo da.
- 4. artikulua** xedatutakoaren arabera, Enpresa Bermatuen Erregistroa EAE guztirako bakarra da eta Justizia, Enplegu eta Gizarte Segurantza Saileko Lan eta Gizarte

Segurantza Zuzendaritzaren mende egongo da; Araba, Bizkaia eta Gipuzkoako Lurralde Ordezkaritzetan deszentralizatuko da, beraz, enpresek beren eskaerak helbidea duten Lurralde Historikoaren Ordezkaritzaren aurrean izapidetuko dituzte. Ordezkaritzek inskripzio-espeditenteak ebazteko, datuen aldaketa jakinarazteko, inskripzioak berritu eta ezeztatzeo eta ziurtagiriak luzatzeko aginpidea izango dute.

Lehenengo Xedapen Osagarriak Dekretuaren eranskinean Eraikuntzako Enpresa Bermatuen Erregistroaren aurrean enpresa-aitorpenen ereduak argitaratzeari buruzko aipamena egiten du.

Bigarren Xedapen Osagarriak 315/2005 Dekretua, urriaren 18koa, Justizia, Enplegu eta Gizarte Segurantza Sailaren egitura organikoa eta funtzionala xedatzen duena, aldatzen du 17. artikuluko z bis 2) atalean Eraikuntzako Enpresa Bermatuen Erregistroa esleitzeko, sozietateak EAEn egoitza badu eta Lan Agintaritzari dagozkion aginpideak gauzatzeko.

Lehenengo Azken Xedapenak Justizia, Enplegu eta Gizarte Segurantzako Sailburuari ahalmena ematen dio Dekretua garatu eta gauzatzeko hartu beharreko xedapenak har ditzan.

Bigarren Xedapen Osagarriak Dekretua indarrean sartzeko data xedatzen du.

III GOGOETA OROKORRAK

32/2006 Legeak, urriaren 18koak, eraikuntzan azpikontratazioa arautzen duenak, erregimen juridiko berezia xedatzen du eraikuntzaren sektorean azpikontratazioaren produkzio-moduak sektorearen produktibitatea gehitzeko orduan bere funtzioa bete dezan, langileen segurtasun- eta osasun-baldintzak urritu gabe. Hori bermatu behar da, sektoreak arrisku bereziak baititu eta oso garrantzitsuak baitira ekonomian.

Xede horrez, Legeak 4. artikuluan azpikontratazio-prozesuan (bai kontratista bezala, bai azpikontratista bezala) esku hartu nahi duten enpresei hainbat betekizun ezartzen dizkie, besteak beste, Eraikuntzako Enpresa Bermatuen Erregistroan inskribatuak egotea eta zenbait baldintza betetzen dituztela ziurtatzea; horretarako, legezko ordezkariak aitorten bat sinatuko du Enpresa Bermatuen Erregistroaren aurrean. Baldintzak honako hauek dira:

- Berezko produkzio-antolaketa izatea, beharrezko bitarteko material eta giza baliabideekin, kontratatutako jarduera garatzeko.
- Enpresa-jardueraren garapenean berezko arriskuak, betebeharrak eta erantzukizunak onartzea.

- Obran bere langileen lanari buruz antolaketa- eta zuzendaritza-ahalmenak zuzenean betetzea.
- Lan-arriskuen prebentzioan beharrezko prestakuntza duten giza baliabideak egiaztatzea. Halaber, 31/1995 Legeak, azaroaren 8koak, Lan Arriskuen Prebentzioari buruzkoak, xedatutakoari jarraiki, prebentzio-antolaketa egokia izatea.

Enpresek erregistro-eginbeharrak betetzen ez badituzte edo kontratatzen dituzten enpresek ziurtatu beharrekoak eta erregistroa betetzea zaintzen ez badute, arau-hauste larria edo oso larria izango da Lan Aginduaren Arau-hauste eta Zigorrei buruzko Legearen esparruan. Horrez gain, adostutako kontratuaren ondorioz sortutako lan eta gizarte-segurantzaren betebeharreko erantzukizun solidarioa izango da.

Eraikuntzako Enpresa Bermatuen Erregistroa sortzea 32/2006 Legeak, urriaren 18koak, eraikuntzan azpikontratazioa arautzen duenak, aurrez ikusten du. Aginpidea lan-agintaritzaren eskudunari ematen dio, hau da, enpresa kontratistak edo azpikontratatistak sozietatearen helbidea duen Autonomia Erkidegoko lurraldeari. Beraz, Enpresa Bermatuen Erregistroa diseinatu duen berme-sistema egituratzeko, 32/2006 Legeak aurrez ikusitako arkitekturan ezinbesteko pieza da. 2008ko abuztuaren 26tik aurrera eskatuko da.

Horregatik, Batzordeak positiboki balioztatzen du Eraikuntzako Enpresa Bermatuen Erregistroa sortzeko Eusko Jaurlaritzako Justizia, Enplegu eta Gizarte Segurantzaren Sailak izandako araudi-ekimena. Hala, EAEn legezko betebeharra betetzen da; abian berandu jarri arren, baina oraindik epearen barruan izango delakoan, eraikuntzaren eremuan azpikontratazioa segurtasun- eta osasun-baldintzetan egiten dela bermatzeko tresna egituratuko da, ezinbestekoa berme-erregimenaren funtzionamendu onerako.

Bestalde, honakoa ohartarazi nahi dugu: Irizpen honen xeden den Dekretu Proiektuak Erregistroa sortzeko eta Erregistroak oinarritzako karakterizazioa izateko xedapenak –izaera administratiboa, zerbitzu publikoaren bokazioa, bakarra izatea eta Lurralde Historiko bakoitzeko Ordezkaritzan deszentralizatua eta sistema informatikoaren bidezko funtzionamendua eta kudeaketa- mugatzen dituela; bien bitartean, arautzeari dagokionez, aitoren-ereduak euskararekiko moldatuzetik urrunago, Dekretu Proiektuak zuzenean 1109/2007 Errege Dekretuak, abuztuaren 24koak, eraikuntzaren sektorean azpikontratazioa arautzeko Legearen garapenak, xedatutakora bidaltzen du. Azkenekoak Erregistroaren erregulazio zehatza du.

Horri buruz honakoa aipa dezakegu: Erregistroa sortzearen legezko aginduarekin betetzeaz gain, garrantzitsua iruditzen zaigu sorrera-arau berak, ondorengo araugarapena alde batera utzi gabe eta erregistroaren estatuko araudiaren zenbait alderdi (hala nola inskripzioa berritzeko aldizkakotasuna murriztea, aurkeztu eta

erregistratu beharrezko dokumentazioan eta informazioan betekizun handiagoa, bereziki, lan-arriskuen prebentzioari dagokionean) erregulatzeari buruz kontrako iritzia edo iritzi desberdina izan daitekeela alde batera utzi gabe, erregulazioaren gutxieneko funtsezko elementuak kontuan hartzea; hala, administratuek zuzenean, modu errazean eta zehatzean, beste arauetara jo gabe, besteak beste, honako alderdi aipagarriak jakingo dituzte: aurkeztu beharreko dokumentazioa, erregistratzeko prozedura, edukia forma eta ondorioak, lan-agintaritzaren eskumenak, ziurtagiriak luzatzeko prozedura, lor daitekeen informazioaren norainokoa edo jendeak erregistroa erabiltzeko modalitateak. Gure iritzi, horrek lana erraztuko die, bai erregistroan interesa duen jendeari, bai eramaten arduratuko diren ofizialei. Laburbilduz, hiritarrei zerbitzu publiko hobea eta irisgarriagoa eskainiko zaie, 32/2006 Legea eta bere garapen-araudia hobe inplementatuko baitira eta helburuak lortuko baitira.

Ildo horri jarraiki, era berean, balorazio positiboa egiten dugu Dekretu Proiektuaren testuak aipatuta, erregistroaren funtzionamenduaren eta kudeaketaren orduan, informazio-teknologiaren erabilerari buruz; administrazio-kudeaketaren eta administrazio eta hiritarren arteko harremanen zerbitzura jartzen dira horiek eskaintzen dituzten abantailak: arintasuna eta eraginkortasuna. Horri eutsiz, aurrerapenekin eta geroz eta gehiago erabiltzearekin bat, erabiltzeko orduan gehiago sakontzearen alde gaude. Halaber, 32/2006 Legeak xedatzen dituen bestelakoak (hala nola Azpikontratazioaren Liburua) kudeatzeko erabili beharko lirateke.

32/2006 Legeak eraikuntzaren eremuan azpikontratazioen segurtasun- eta osasunbaldintzen berme-sistemak behar bezala funtzionatzeko oinarriko elementu bat aurrez ikusten du eta hori azpimarratzea beharrezkoa da, Enpresa Bermatuen Erregistroak bertan betetzen duen funtzioarekin batera. Autonomia Erkidegoa alde batera utzita, enpresen datuak etengabe eguneratuak egoteko, Autonomia Erkidego desberdinetako Lan Agintaritzen eta Lan eta Gizarte Gaietako Ministerioaren arteko lankidetzaren eraginkorrez ari gara. Enpresa Bermatuen Erregistro bakoitzean inskribatutakoak baliagarriak dira Estatu osoan eta hori errealitate bat da. Datuak erabat iragazkortsu eta elkarren artean komunikatu gabe ezinezkoa izango da, beraz, Sailari eskatzen diogu arlo horretan kudeaketa-neurriak hartzeko ahalegin guztia egitea eta ez aurrezte.

Azkenik, Sarreraren azken zatian Dekretu Proiektua egiten eta izapidetzen esku hartu duten organoak aipatzen dira eta EGAB ez dela aipatu hauteman dugu. Sorrerari eta erregulazioari buruzko Legeak 3.1.b) artikuluan xedatutakoaren babesean, derrigorrez parte hartzen du. Ondorioz, Dekretu Proiektuaren Sarreraren azken paragrafoan beharrezkotzat jotzen dugu honako adierazpena sartzea: "Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordea entzunda"; azkenean, esaldia hurrengo moduan idatzia geldituko litzateke:

Horren babesean, Batzorde Juridiko Aholkulariak aldez aurretik txostena egin ostean, Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordeari entzun ondoren, eta Justizia, Enplegu eta Gizarte Segurantza Sailburuaren proposamenez, eta Gobernu Kontseiluak egindako saioan eztabaidatu eta onartu ondoren,...

IV ONDORIOAK

Euskadiko EGABren iritziz, Dekretu Proiektuaren izapidea egokia da Irizpenean egiten diren gogoetekin.

Bilbon, 2008ko ekainaren 11an

Lehendakariaren ikus onetsia
Antxon Lafont Mendizabal

Idazkari Nagusia
Javier Muñecas Herreras